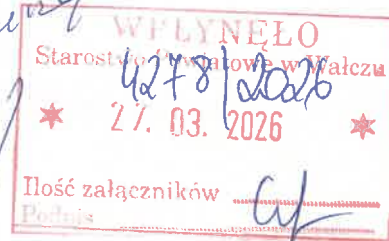

N. Zarząd

POWIATOWY ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ W WAŁCZU

Informacja na temat działalności
Powiatowego Zakładu Aktywności
Zawodowej w Wałczu za 2025 rok

Opracowała
DYREKTOR PZAZ w Wałczu
Jolanta PAWLUS
dyrektor@zazwalcz.pl
tel.: 606 908 747

Informacja na temat działalności Powiatowego Zakładu Aktywności Zawodowej w Wałczu za 2025 rok

1. Cele i zadania PZAZ

Najważniejszym celem w roku 2025 było utrzymanie stałego poziomu zatrudnienia 64 pracowników ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (liczba wynika z umowy ROPS/125/2018 z dnia 27 września 2018r. z późniejszymi zmianami) zawartej między Województwem Zachodniopomorskim a Powiatem Wałeckim). Rozwinięciem powyższego celu było tworzenie indywidualnych planów zatrudnienia na otwartym rynku pracy, indywidualna ocena stopnia rehabilitacji poszczególnych osób z niepełnosprawnością, wyznaczenie poziomu finansowania rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej z zakładowego funduszu aktywności. W przypadku przejścia osoby z niepełnosprawnością do innego pracodawcy lub przekroczenia 182 dni zwolnienia lekarskiego uzupełnienie zatrudnienia do poziomu 64 pracowników ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Stan zatrudnienia na 31 grudnia 2025 roku wyniósł 64 osoby z niepełnosprawnością i 24 osoby personelu.

Kolejnym celem było zapewnienie prawidłowej polityki finansowej, co stanowi podstawę funkcjonowania każdej instytucji, zarówno gospodarczej, społecznej, a w przypadku Zakładu Aktywności Zawodowej, samorządowego zakładu budżetowego. W realizacji tego celu niezbędne jest stosowanie przepisów o finansach publicznych, samorządzie powiatowym i zasad rachunkowości. Aby dopełnić wszystkich wymienionych zasad prowadzone było planowanie budżetowe, sprawozdawczość budżetowa oraz wszelkiego rodzaju rozrachunki. Szczegółowa dokumentacja planistyczna oraz sprawozdawcza została przekazana w ustawowych terminach i ustawowych formach do Starostwa Powiatu Wałeckiego i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego.

Ostatnim celem i podstawowym narzędziem w realizacji rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej była działalność usługowo-wytwórcza, która w swoim założeniu nie koniecznie ma prowadzić do osiągnięcia zysków. Ważnym celem było utrzymanie miesięcznego przychodu na poziomie 200 tysięcy złotych, aby zakład łącznie z dofinansowaniem z PFRON I Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego mógł finansować wszystkie koszty związane z funkcjonowaniem PZAZ. Formułą zakładów aktywności zawodowej jest działalność non profit. Jeśli jednak powstaje zysk to ma on służyć realizacji szerokiego wachlarza rehabilitacji określonym w art. 31 ust. 4 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2019, poz. 1172), § 14,15 rozporządzenia M P i P S z 17 lipca 2012 r. (Dz.U.2012 poz.850).

Dołożyliśmy wszelkich starań, aby poszerzyć listę specjalistów z zakresu rehabilitacji leczniczej i społecznej oraz przeprowadziliśmy szkolenia i warsztaty z zakresu rehabilitacji zawodowej. Ważnym elementem było przeprowadzanie regularnych analiz potrzeb pracowników z niepełnosprawnościami. Dostarczanie wysokiej jakości szkoleń związanych z podniesieniem kompetencji i umiejętności zawodowych i społecznych. Integracja osób z niepełnosprawnościami w społeczności lokalnej. Organizacja kampanii edukacyjnych mających na celu zmniejszenia stereotypów i uprzedzeń wobec osób z niepełnosprawnościami. Wspieranie działań informacyjnych na temat korzyści wynikających z korzystania z usług zakładu.

Postanowiliśmy również, aby w niedalekiej przyszłości zwiększyć możliwość zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami, dlatego od października 2024r. do grudnia 2025r. roku zrealizowaliśmy projekt pod tytułem „Dla nas miejsc wciąż za mało – zwiększenie zdolności do zatrudnienia osób z niepełnosprawnością w Powiatowym Zakładzie Aktywności Zawodowej w Wałczu”. Działania zaplanowane na rok 2024/2025 to przede wszystkim doradztwo zawodowe, wsparcie psychologiczne,

działania integracyjne, otwarcie sklepu charytatywnego, wizyty studyjne, nowa usługa nadruku i 6-cio miesięczne staże dla 15 uczestników projektu i 20 obecnych pracowników zostały zrealizowane. Efektem tego było otwarcie sklepu charytatywnego od 1.08.2025r. jeszcze jako projekt, ale od stycznia 2026r. jako rozszerzoną działalność naszego zakładu, jak również zatrudniliśmy 13 osób z różnymi niepełnosprawnościami i jednego rzemieślnika do prowadzenia wspomnianego sklepu. Całość środków finansowych wykorzystanych z projektu 6.13 pod tytułem „Dla nas miejsc wciąż za mało- zwiększenie zdolności do zatrudnienia osób z niepełnosprawnością w Powiatowym Zakładzie Aktywności Zawodowej w Wałczu” na w/w zadania wyniosły 920.953,88 zł.

2. Stan zatrudnienia grudzień 2025r.:

- A) 36 osoby ze stopniem znacznym
- B) 28 osób ze stopniem umiarkowanym
- C) 24 osoby personelu.

Wskaźniki zatrudnienia, które są wymagalne do funkcjonowania naszego zakładu na dzień 31.12.2025r. przedstawiały się następująco:

72,73 % > 70 % O z N do ogółu

31,82 % < 35 % stopień umiarkowany do ogółu zatrudnionych

3. Koszty działania Powiatowego Zakładu Aktywności Zawodowej w Wałczu w roku 2025:

PFRON	SW	SODIR	Organizator	Działalność
2.554.730,00 zł	745.000,00 zł	1.317.976,07 zł	300.000,00 zł	2.655.451,22 zł

Podsumowując budżet PZAZ wyniósł 7.573.157,29 zł netto, planowane koszty działania były na poziomie 7.471.756,00 zł. Z działalności wytwórczo-usługowej udało nam się zwiększyć przychód ponad 55 tys. złotych od planowanego na rok 2025.

4. Działalność wytwórczo-usługowa poszczególnych działów

Gastronomia	Pralnia	Montaż/demontaż z krawiectwem	Rękodzieło i renowacja mebli	Sprzątanie i pielęgnacja
1.360.091,69 zł	724.475,66 zł	123.925,31 zł	40.300,45 zł	382.355,85 zł

5. Największe inwestycje finansowane z działalności wytwórczo-usługowej i innych źródeł netto:

- a) Komora dezynfekująca - 11.365,20 zł
- b) Samochód WV Furgon - gastronomia - 141.782,93 zł
- c) Szczotka Rider - tereny zielone - 11.248,56 zł
- d) Przyczepka – tereny zielone - 10.925,53 zł
- e) Posypywarka – tereny zielone - 20.000,00 zł
- f) Prasa pneumatyczna – pralnia - 57.700,53 zł

Przychód zakładowego funduszu aktywności zawodowej i realizacja w roku 2025

Podatek od nieruchomości	Podatek od wynagrodzeń	Wpływy z zysku z prowadzenia działalności	Odsetki od środków pozostających na rachunku bankowym
34.417,00 zł	340.359,00 zł	171.805,93 zł	14.286,80 zł

Podsumowując przychody funduszu na dzień 31.12.2025r. wyniosły 560.868,73 złotych.

Realizacja planów finansowych ZFA za rok 2025 :

Poprawa warunków pracy ON	Rekreacja i uczestnictwo w życiu kulturalnym	Pomoc w zaspakajaniu potrzeb socjalnych	Wypłata wynagrodzeń specjalistom niebędącym pracownikami ZAZ	Sprzęt, lekki, indywidualne wnioski, szkolenie pomoc w remoncie
9.349,96zł	260.939,19 zł	196.853,48 zł	5.100,00 zł	64.845,28 zł

Wypracowany zysk za 2025 rok zostanie przekazany w lipcu 2026 po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego w kwocie 270.315,92 zł na konto ZFA.

6. Rehabilitacja społeczna, lecznicza, zawodowa.

Rehabilitacja społeczna była realizowana poprzez różnorodne działania, z których pracownicy mogli korzystać codziennie – zarówno przed rozpoczęciem, jak i po zakończeniu pracy. Cyklicznie organizowano grupowe zajęcia z zakresu profilaktyki zdrowotnej oraz spotkania z psychologiem – zarówno grupowe, jak i indywidualne, jeśli zaistniała taka potrzeba. Kontynuowaliśmy również indywidualne i grupowe zajęcia z seksuologiem.

Pracownicy mieli możliwość uczestniczenia w imprezach okolicznościowych oraz wyjazdach rekreacyjno-kulturowych organizowanych przez zakład. Od 2022 roku wprowadziliśmy nową formę rehabilitacji – cykliczne spotkania z dietetykiem, które cieszą się dużym zainteresowaniem. Konsultacje te przynoszą pracownikom pozytywne efekty zdrowotne. Rozszerzyliśmy je także o zajęcia gastronomiczne promujące zdrowe odżywianie i cały czas kontynuujemy te zajęcia. Dlatego też w nowym budynku, który obecnie powstaje będziemy mieli salę warsztatową kulinarną ponad 60 m² i będzie to nowoczesnie wyposażona sala do takich zajęć.

W tym roku udało nam się zorganizować dwa wyjazdy do Turcji oraz jeden turnus rehabilitacyjny w ramach rehabilitacji społecznej i zdrowotnej. Po raz pierwszy dwie grupy pracowników wybrały się również na Sopot Festiwal. W bieżącym roku będziemy kontynuować te wyjazdy. W styczniu duża grupa pracowników pojechała do Łodzi na balet japoński SHEN YUN i również była to nowa forma rehabilitacji społecznej. W marcu zorganizowaliśmy zabawę karnawałową, a w listopadzie zabawę andrzejkową. Wszystkie te wydarzenia były doskonałą okazją do integracji i wzmacniania więzi społecznych.

W ramach rehabilitacji społecznej uczymy naszych pracowników celebrowania ważnych świąt. Z tej okazji przygotowujemy drobne upominki, m.in. z okazji Dnia Kobiet, Dnia Mężczyzny, Dnia Pracownika Samorządowego, Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia. Ważne święta państwowe uczciliśmy poprzez delegację pracowników na obchody 1 września i 11 listopada.

Na stałe w harmonogramie działań rehabilitacyjnych znalazły się także zbiórki żywności organizowane w waleckich marketach na rzecz Banku Żywności. Kontynuowaliśmy wyjazdy studyjne do zaprzyjaźnionych Zakładów Aktywności Zawodowej.

Nasi pracownicy z niepełnosprawnościami jak również personel wzięli udział w wielu szkoleniach, m.in.:

- **"Tworzenie dań kuchni bankietowej z wykorzystaniem nowoczesnych trendów** – organizowane przez Branżowe Centrum Umiejętności w Tarnowie (darmowe).
- **"Skuteczna rehabilitacja zawodowa"** w Szczecinie – finansowane ze środków PFRON (darmowe).
- **„Zaawansowana obsługa gości restauracji”** szkolenia gastronomiczne i kelnerskie organizowane przez Branżowe Centrum Umiejętności w Tarnowie (darmowe).
- **„Jak przekonać innych? Siła perswazji w komunikacji biznesowej”** – organizowane przez Polską Fundację Przedsiębiorczości (darmowe).
- **„Przywództwo 4.0. szkolenie kadry kierowniczej w Sopocie.**
- **„Wspieranie osób z niepełnosprawnością w aktywizacji zawodowej w ZAZ”** w Tarnowie – finansowane przez PFRON (darmowe).
- **„Sytuacja kryzysowa w ZAZ. Profilaktyka i reagowanie” w Kołobrzegu i Tarnowie** finansowane przez PFRON.
- **„Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu pracowników wspierających osoby z niepełnosprawnością w ZAZ” w Krakowie** finansowane przez PFRON.
- **„Dobrostan i odporność psychiczna”** cały zespół pracowniczy finansowane z KFS.
- **Szkolenia ds. kadr i księgowości ok. 10 tematów.**

Rehabilitacja lecznicza jest realizowana codziennie w formie zajęć ruchowych prowadzonych przez fizjoterapeutę. Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Wałczu dysponuje niewielką salą rehabilitacyjną, salą audiowizualną oraz przestrzenią do zajęć grupowych, co zapewnia komfortowe warunki dla uczestników. Od lat współpracujemy z firmą Med Clinic i kontynuujemy tę współpracę. Ale w związku z zatrudnieniem dodatkowo 13 osób z niepełnosprawnościami, po przejściu 20 obecnych pracowników do nowo budowanego obiektu, jedną z sali rękodzieła przeznaczymy na dodatkową salę rehabilitacyjną.

7. Podsumowanie funkcjonowania PZAZ

Zatrudnienie w Powiatowym Zakładzie Aktywności Zawodowej w Wałczu umożliwia osobom ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności nie tylko rozwój zawodowy, ale także udział w niezwykle istotnej rehabilitacji leczniczo-społecznej, która jest systematycznie realizowana w zakładzie.

Przez cały rok prowadziliśmy działania marketingowe mające na celu popularyzację informacji o działalności zakładu i oferowanych usługach. Najczęściej wykorzystujemy do tego portal społecznościowy Facebook, gdzie na bieżąco zamieszczamy aktualności dotyczące funkcjonowania zakładu, przygotowywanych i realizowanych usług oraz cenniki.

Największym wyzwaniem dla PZAZ Wałcz pozostają trudności związane z dojazdem pracowników z niepełnosprawnością. Wciąż musimy samodzielnie radzić sobie z tym problemem – częściowo dofinansowujemy bilety, jednak brak dogodnego transportu nadal stanowi duże utrudnienie w codziennym funkcjonowaniu zakładu. Cieszymy się jednak, że po kilku latach doczekaliśmy się nowej drogi i chodników – była to dla nas niezwykle potrzebna inwestycja.

Kolejnym istotnym aspektem wpływającym na działalność zakładu są zdarzenia losowe oraz absencja chorobowa pracowników z niepełnosprawnością – problem ten jest niestety nieunikniony. W tym roku straciliśmy również naszego największego klienta na usługi prania, przetarg, który oczywiście odbył się bez zastosowania klauzuli społecznej wygrała firma z różnicą 0,11gr brutto. Również największy hotel w Wałczu rozwiązał z nami umowę bez podania przyczyny (hotel mieści się niedaleko naszego zakładu). Brak tych klientów wpłynął

negatywnie na nasze przychody, ale najbardziej na samopoczucie naszych zatrudnionych osób z niepełnosprawnościami, ponieważ obwiniali siebie za rozwiązanie tej wymienionej umowy.

Dużym wyzwaniem było utrzymanie wskaźnika zatrudnienia odpowiedniej liczby osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Dlatego nieustannie współpracujemy z Powiatowym Urzędem Pracy, pozyskujemy stażystów oraz organizujemy staże dla osób z niepełnosprawnością. Kontynuujemy także praktyki zawodowe dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Dzięki zaangażowaniu Związku Pracodawców ZAZ możemy spokojnie realizować swoją misję, ponieważ problem wskaźników został rozwiązany poprzez zmiany w aktach prawnych ustawy o rehabilitacji i z dniem 1 stycznia 2026r. możemy zatrudniać mniej osób w stopniu znacznym.

Ścieżka zatrudnienia na otwartym rynku pracy to kolejna kwestia, której poświęcamy dużo uwagi. Od początku mamy świadomość, że jednym z głównych celów zakładu – obok rehabilitacji społeczno-leczniczej – jest przygotowanie pracowników do podjęcia pracy na otwartym rynku. Patrząc na ich codzienną pracę, widzimy, że czerpią z niej ogromną satysfakcję. Zakład Aktywności Zawodowej daje im szansę na zdobycie doświadczenia, którego dotąd nie mieli, a jednocześnie zapewnia stabilność finansową oraz dodatkowe świadczenia. Jednak informowanie ich o tym, że zatrudnienie w PZAZ jest tylko etapem przejściowym, często wywołuje niepokój i poczucie destabilizacji. Wraz z kolejnym rokiem działalności staramy się więc znaleźć rozwiązania minimalizujące ten problem, aby pracownicy czuli się bezpiecznie i mogli rozwijać się zawodowo.

Plany rozwoju zakładu

Siedem lat działalności pokazało nam, że stanowimy zgraną i prężnie działającą ekipę, dlatego nadszedł czas, aby pomyśleć o dalszym rozwoju i rozbudowie zakładu.

Pozyskaliśmy środki unijne, obecnie trwa budowa, gdzie powstaje nowa usługa prania barierowego, tam również tworzymy nowy dział nadruku i montażu oraz dwie sale przeznaczone dla psychologa i warsztat kulinarny oraz magazyn, którego nam brakuje. W obecnym zakładzie przeprowadzimy remonty, gdzie powiększymy salę rehabilitacyjną i przeprowadzimy remonty działu rękodzieła, działu krawiectwa i zaplecze gastronomiczne. W tym celu złożyliśmy wniosek o środki PFRON „Wyrównywanie różnic między regionami III”. Z dniem 1 stycznia 2026r. zatrudniliśmy dodatkowo 13 osób z niepełnosprawnościami, które zdobywają doświadczenie w pralni, w obecnym montażu i sklepie charytatywnym. Na koniec tego roku zatrudnimy jeszcze 5 osób z niepełnosprawnościami i 4 osoby personelu.

Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Wałczu

DYREKTOR

Powiatowego Zakładu Aktywności Zawodowej w Wałczu

Jolanta KAWLUS